

Bilten eNatura praznuje petdeset števil, prva je izšla pred tremi leti. Vsem dopisnikom hvala za sodelovanje. Zahvala gre tudi Heleni Vodušek, ki je uredila prvih 25 števil, in Špeli Sovinc, ki skrbi za splet. To številko smo poslali že na 372 naslovov. Upam, da se bo naš krog piščočih in bralcev širil tudi v prihodnje.

Okrogla številka je priložnost, da vas, bralce, prosimo za odziv: **česa je preveč in kaj pogrešate? Pišemo predolgo ali prekratko?** Težav z nepreglednim oblikovanjem žal ne moremo odpraviti, zato vas vabimo k ogledu spletnih verzij na www.natura2000.gov.si/publikacije.htm (izidejo ponavadi z dnevom zamika). Vaših pobud za izboljšave bom vesela na: breda.ogorelec@gov.si.

SLOVENIJA

Nova knjižica Natura 2000 v Sloveniji

Na Zavodu RS za varstvo narave so pripravili in izdali knjižico »Natura 2000 v Sloveniji«. Njen moto je »Ljudje z naravo, narava za ljudi«.

V njej predstavljajo kaj je Natura 2000, zakaj, zakonsko osnovo in pomen ohranjene narave. Območja Natura v Sloveniji so predstavljena v sklopih: podvodni svet, obalna mokrišča, kras, jamski svet, kulturna krajina, gorski gozdovi, barja, reke in rečne mrtvice, gorski svet, nižinski travniki in gozdovi, skalovje, naselja. V knjižici je predstavljeno še ohranjanje ugodnega stanja ter ohranjanje narave in razvoj. Ker so za območja Natura 2000 predvideni tudi načrti upravljanja, posveti nekaj besed tudi tej temi, dotakne pa se tudi spremljanja stanja oz. monitoringa na Natura 2000 območjih.

Namenjena je tako strokovni, zainteresirani kot tudi splošni javnosti. Knjižica je na voljo brezplačno in jo lahko dobite na osrednji enoti (na Dunajski 22 v Ljubljani) in na območnih enotah Zavoda RS za varstvo narave. Spletna verzija (28 strani, pdf) je na: http://www.zrsvn.si/slo/download/2/2006/1/101_232_brosura_Natura2000.pdf. Urednica je bila Mateja Nose Marolt (mateja.nose-marolt@zrsvn.si).

Zimski posnetki Tople

V sklopu projekta Phare Krajinski park Topla pridobivamo dokumentacijo za objekt informacijskega središča, pripravljamo zimske posnetke za predstavitveni film, obdelujemo podatke o opazovanju in proučevanju ptic in njihov habitatov.

Poskusno obratuje nova spletna stran <http://crna.atspace.com/index.html>, kjer sta predstavljena park in projekt. Stran je povezana s spletnimi stranmi partnerjev Občine Črna na Koroškem (www.zrsvn.si), Društvom za opazovanje in proučevanje ptic – DOOPS- podružnica Maribor www.ptice.org in CUDV www.cudvcrna.si.

Pripravljamo tudi strokovno delavnico za upravljalne sektorje in neposredne koristnike. Vodil jo bo strokovni sodelavec za področje varstva narave Martin Vernik, sodelovali pa bodo partnerji s področja varstva ptic (DOOPS). Datum in povabilo bo objavljeno na spletni strani projekta.

Janez Švab, župan (obcina@crna.si)

Upravljanje z ribniki Podvinci in Velovlek

Septembra nam je avstrijski partner na Phare projektu predstavil primer dobre prakse – upravljanje na naravovarstvenem območju Sablatnigmoor. Sodelovanje med Mestno občino Ptuj in avstrijskim partnerjem v projektu - občino Dobrla vas (Eberndorf) je zelo dobro, saj se je razširilo tudi na druga področja, predvsem na turizem.

Med večjimi aktivnostmi, ki smo jih v projektu že izvedli, je »kartiranje in opredelitev notranjih območij habitatnih tipov in vrst«. Izbrani izvajalec storitev Center za kartografijo favne in flore iz Miklavža na Dravskem polju bo dela nadaljeval tudi v spomladanskih mesecih, ko bodo ocenili velikost populacije in opredelili notranja območja za

kačjega pastirja dristavčnega spreletavca in metulja črtastega medvedka, za katerega je opredeljeno območje Natura 2000.

Druga večja aktivnost, ki smo jo pričeli izvajati v teh dneh, je sanacija meniha in čiščenje odvodnega jarka.

Organizirali bomo informativno-motivacijsko delavnico za lokalno prebivalstvo in delavnico za kmete, ki imajo zemljišča okrog ribnikov.

Alenka Bezjak, Mestna občina Ptuj (alenka.bezjak@ptuj.si, www.ptuj.si/slo/temp/ribniki1.pdf)

Sanacija ribnika Vrbje

V okviru projekta Ekološko turistična obogatitev ribnika Vrbje (PHARE) je izvajalec LIMNOS d.o.o 23. januarja predstavil vmesne rezultate - analizo stanja. Cilj projekta je pridobiti idejne rešitve za sanacijo ribnika z vidika kvalitete vode in upravljanja – ureditev dotoka in iztoka, gospodarjenje z ribnikom ter izboljšanje stanja habitatov.

Nadaljnje delo je usmerjeno v pripravo idejnih rešitev za zmanjšanje eutrofikacije z zmanjšanjem vnosa hranilnih snovi v ribnik (ureditev umetnega močvirja na dotoku, preureditev iztočnega objekta, fizično odstranjevanje alg iz ribnika, ureditve brežin) ter s spremembo hidravlike ribnika (povečanje pretoka, povečanje tesnenja ribnika).

Marjana Kopitar, Občina Žalec (marjana.kopitar@zalec.si, www.ra-savinja.si/html/ribnik_vrbje.html)

Varstvo kosca v 2005

V okviru LIFE Narava III projekta za vzpostavitev dolgoročnega varstva kosca v Sloveniji smo na DOPPS BirdLife Slovenia zaključili študijo habitata ogrožene vrste ptice kosca, in sicer primerjalno za primerna in neprimerna območja gnezditve. Izveden je bil monitoring kosca, kjer je bilo v letu 2005 na LIFE projektnih območjih prešteti skupno 206 pojočih samcev, od tega 134 na Ljubljanskem barju, 50 na Cerkniškem jezeru in 22 na porečju Nanoščiće. Na vseh treh območjih smo si prizadevali za izvajanje koscu in drugim travniškim pticam prijazen način košnje, in sicer v obdobju po 15. juliju. Skupaj s Kmetijsko-gozdarsko zbornico Slovenije smo izvedli več kot 10 predavanj za kmete na prednostnih SPA območjih za travniške ptice v Sloveniji na temo promocije ukrepa SKOP – ohranjanje posebnih travniških habitatov. Izvedli smo 29 predavanj za osnovnošolske otroke, 2 nočni ekskurziji in več objav v medijih.

Z uporabo LIFE strojne mehanizacije smo na Ljubljanskem barju izvedli poskus različnih tipov košenj in koscu prijaznega upravljanja vlažnih travnišč, hkrati pa so stekli postopki priprave tehnične dokumentacije za vzpostavitev naravnega rezervata. Skupno je bilo lani nakupljenih skoraj 8 ha kmetijskih površin – prvovrstnih vlažnih ekstenzivnih travnikov na Ljubljanskem barju in približno 35 ha kmetijskih površin na Cerkniškem jezeru. Na porečju Nanoščiće ekstenzivne travnike upravljamo preko pogodbenega varstvenega dela.

Dodatne informacije so na voljo pri varstvenem ornitologu Luku Božiču (luka.bozic@dopps-drustvo.si) in varstvenem agronomu Andreju Medvedu (andrej.medved@dopps-drustvo.si).

BRANJE

Ptice Ljubljanskega barja

Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije DOPPS je izdalo že svojo tretjo monografijo, avtorjev Davorina Tometa, Andreja Sovinca in Petra Trontlja. Publikacija prinaša strnjen pregled ornitološkega dela cele generacije ljubiteljev ptic in narave in s katero je slovenska ornitološka in varstvena stroka dobila dobre temelje za nadaljnje aktivnosti v zvezi z ohranjanjem Ljubljanskega barja. Obravnava kar 258 vrst ptic, ki so se na Ljubljanskem barju pojavile vsaj enkrat. www.ptice.org.

Rezultati delavnice na spletu

Na spletni strani www.natura2000.gov.si so vam na voljo rezultati delavnice "Turizem in rekreacija v območjih Natura 2000", ki je potekala 22.11.2005 v Črni na Koroškem. Uredila jih je Barbara Polanšek z Gozdarskega Inštituta Slovenije. Neposredna povezava je: http://www.natura2000.gov.si/oglasna/predstavitev_rezultatov.pdf.

Uporaba načela previdnosti

Smernice za uporabo načela previdnosti v ohranjanju biotske raznovrstnosti in upravljanju naravnih virov. Osredotočili so se tudi na gozdarstvo, ribištvo, upravljajne z rastlinskimi in živalskimi vrstami ter zavarovana območja in trgovino (pdf. 7 strani, www.pprinciple.net/PP%20Guidelines_english.pdf)

NAPOVEDNIK

1. februar: zadnji dan za oddajo prijav na razpis za sofinanciranje projektnih predlogov v okviru Sosedskega programa Slovenija-Madžarska-Hrvaška 2004-2006. Med ukrepi je tudi varstvo narave, zanj je bilo razpisanih 74.825.833 SIT. Informacije na: <http://www.interreg-slohucro.com/?page=razpisi&id=15&lang=slo>

2. februar, svetovni dan mokrišč: posvet Funkcije mokrišč za življenje in razvoj, v Projekcijski dvorani Mestnega muzeja Ljubljana, ob 9:30. Organizatorja: Društvo za preučevanje ptic in varstvo narave (DPPVN) ter Ministrstvo za okolje in prostor.

Informacije: milena.janezic@gov.si, milan.vogrin@guest.arnes.si, www.ramsar.org

2. februar, svetovni dan mokrišč: otvoritev fotografske razstave Skrite podobe Notranjskega regijskega parka avtorja Valentina Scheina ob 17. uri, v knjižnici Jožeta Udoviča v Cerknici. Organizator: Notranjski regijski park, ob priložnosti vpisa Cerkniškega jezera z okolico na seznam mokrišč mednarodnega pomena - Ramsar. Informacije: leon.kebe@notranjski-park.si

3. februar: otvoritev razstave Bogdana Kladnika in ustanovitev Zveze nadzornikov Slovenije, v prostorih Parka Škocjanske jame. Organizirano ob svetovnem dnevu mokrišč. Informacije: tomaz.zorman@psi.gov.si

5. februar: pohod Od kala do kala, ob 13. uri v Pliskovici. Organizirata novogoriška enota Zavoda RS za varstvo narave in Razvojno društvo Pliska ob svetovnem dnevu mokrišč. Informacije: igor.maher@guest.arnes.si, http://1001kal.kras-carso.com/index.php?st_teksta=336&vsebina=Novice

13.-14. marec: delavnica Načrtovanje upravljanja (*Natura 2000-Managementplanung*), v Bonnu. Organizira: Deutscher Verband für Landschaftspflege (DVL), informacije: unseld@lpv.de

13.-15. marec: Načrtovanje upravljanja za okroglo mizo (*Managementplanung am "Runden Tisch" - Aufgaben, Ziele, Moderation und Mediation*) v Laufnu. Organizira: Bayrische Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege (ANL), informacije: anmeldung@anl.bayern.de.

20.-21. marec: delavnica Sprejemljivost v uveljavljanju Nature 2000 (*Akzeptanz in der Natura 2000-Umsetzung*) v Leipzigu. Organizira: Deutscher Verband für Landschaftspflege (DVL), informacije: unseld@lpv.de.

21.-22. marec: Raba zemljišč v območjih Nature 2000 (*Landnutzung in Natura 2000-Gebieten – Neue Konfliktfelder oder neue Kooperationsmöglichkeiten?*) v Herrschingul Ammerseeju. Organizira: Bayrische Akademie für Naturschutz und Landschaftspflege (ANL), informacije: anmeldung@anl.bayern.de

NARAVA NA KRATKO

Cerkniško jezero z okolico predlagano za uvrstitev na seznam mokrišč mednarodnega pomena

Vlada RS se je 19. januarja 2006 seznanila s predlogom Ministrstva za okolje in prostor, da se območje Cerkniškega jezera z okolico uvrsti na Seznam mokrišč mednarodnega pomena kot izhaja iz 2. člena Konvencije

o močvirjih, ki so mednarodnega pomena, zlasti kot prebivališča močvirskih ptic – Ramsarska konvencija. Vlada je hkrati ministrstvu naložila, da izvede nadaljnje aktivnosti do Sekretariata Konvencije.

Ko je mokrišče uvrščeno na seznam, Slovenija prevzema skrb, da se ekološki značaj mokrišča ohranja ali izboljšuje in z območjem primerno upravlja.

Kontaktna oseba: Gordana Beltram (gordana.beltram@gov.si)

Komisija za Zakon o Triglavskem narodnem parku

Minister Janez Podobnik je imenoval strokovno komisijo za pripravo Zakona o Triglavskem narodnem parku, ki jo vodi Inga Turk z Agencije RS za okolje. Več o tem na:

www.gov.si/mop/novica.php?&i1=MOP&i2=slo&i3=1&i4=spi&i5=ter Ist 021&i10=artic&i12=3B2BD514C10559C2C1257100004337B7&i15=on

Strokovna okrepitev

Od 1. februarja dalje je v Sektorju za naravo zaposlen Janez Kastelic. Njegovo najobsežnejše področje dela bo varstvo velikih zveri. Prihaja z Ministrstva za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano.

* * *

Če želite zanimivosti o vašem delu v zvezi z Naturo 2000 sporočiti tudi drugim, nam jih pošljite in objavili jih bomo. Prispevke naslovite urednici e-biltena (breda.ogorelec@gov.si). Če biltena ne želite prejemati, pišite na isti naslov.

Ministrstvo za okolje in prostor, Dunajska cesta 48, 1000, Ljubljana. Telefon: (01) 478 7400, telefaks: (01) 478 309 4593, spletna stran: www.natura2000.gov.si, neposredna povezava na arhiv eNature: www.natura2000.gov.si/publikacije.htm.